

L'ascens imparable de Theresa May

La nova primera ministra conservadora té per davant reptes enormes, com el 'Brexit' i l'economia. El que més l'ajudarà, però, és el batibull que hi ha a l'oposició.

© The Economist

Al capdavantell va ser una coronació. El 13 de juliol Theresa May, ministra de l'Interior, es va convertir en líder del Partit Conservador i primera ministra després que l'única rival que quedava, Andrea Leadsom, ministra d'Energia, abandonés la cursa. El motiu aparent de Leadsom va ser que només tenia el suport de 84 dels diputats *tories*, davant els 199 de May. Però el que comptava més era que, sota pressió, havia mostrat que no era apta per al càrrec, embolicant-hi la seva carrera financera i donant a entendre que, com que és mare, estava més ben qualificada que May, que no té fills.

Un nou primer ministre conservador només és una de les característiques del paisatge polític que s'ha recompost

després de la votació britànica per sortir de la Unió Europea. El Partit Laborista, a l'oposició, s'ha enfonsat en un caos encara més profund amb Jeremy Corbyn, que ara afronta una disputa pel lideratge. El Partit per la Independència del Regne Unit (UKIP, en les sigles angleses) té un buit a la cúpula després de la dimissió del seu líder, Nigel Farage, havent assolit l'ambició de la seva carrera. I si bé els nacionalistes escocesos, el tercer partit més gran a Westminster, estan units a l'entorn de Nicola Sturgeon, no tenen clar com i quan avançar cap a la independència post-*Brexit*.

May va donar suport a quedar-se a la UE en el referèndum, a diferència de la majoria de votants *tories*. Però ells han rebut bé la seva victòria, encara que només sigui perquè ha demostrat més sensatesa política que els seus oponents en favor del *Brexit*. Certament, és destacable que els

defensors del *Brexit*, havent obtingut un triomf històric, ara en gran part han fugit del camp de batalla, i han deixat que els qui es volien quedar solucionin l'embolic. May només era tèbia respecte a la UE, i ha promès que "*Brexit* vol dir *Brexit*". Tanmateix, ja pot esperar crits de traïdora si el procés s'encalla.

Com a ministra de l'Interior els últims sis anys, s'ha guanyat reputació de moderadora, enfrontant-se amb la policia. Va ser més ràpida que la majoria de conservadors a l'hora de veure quins vents bufaven en qüestions com el matrimoni homosexual; el 2002 va advertir que molts votants veien els conservadors com el "partit molest". És filla dels *home counties* d'Anglaterra —els comptats que envolten Londres—, sense l'origen privilegiat del primer ministre sortint, David Cameron, i molts del seu cercle.

La seva primera feina ha sigut formar Govern. Philip Hammond, abans ministre d'Exteriors, serà el nou ministre d'Hisenda. És més sorprenent que hagi donat el Foreign Office a Boris Johnson, favorable al *Brexit* i no pas famós per la seva diplomàcia. (Al maig Johnson va guanyar un concurs d'una revista en què s'havia d'escriure sobre el repressor president turc: *A young fellow from Ankara / Who was a terrific wanker* ('Un jove xicot d'Ankara / que amb delit se la pela-va'), feia Johnson.) Liam Fox, company de Johnson en favor de la sortida, que va dimitir del Govern fa menys de cinc anys havent caigut en desgràcia, serà secretari d'Estat per al Comerç Internacional. David Davis, un veterà euroescèptic, s'encarregarà d'un nou departament per al *Brexit*. Amber Rudd, ministra d'Energia, serà la ministra de l'Interior.

La següent qüestió serà si Theresa May vol o necessita un mandat democràtic més rotund. El 2007, quan Gordon Brown va assumir el càrrec sense cap rival laborista, ella el va acusar de tenir por de fer unes eleccions per posar a prova les seves credencials. Ara, però, insisteix que no calen eleccions abans no s'acabi la legislatura parlamentària, el 2020. La llei de legislatures fixes del Parlament ho posa més difícil que abans perquè els primers ministres convoquin eleccions abans d'hora de manera oportunista. Però el desordre dels laboristes pot temptar-la encara més, potser per celebrar-ne l'any que ve o el 2018.

La seva prova més difícil serà el *Brexit*. May té experiència a Brussel·les, sobretot negociant hàbilment les clàusules optatives del Regne Unit a la majoria de polítiques de justícia i d'afers interns de la UE el 2014, ahora que s'assegurava de recuperar 35 mesures, entre elles l'Europol (que dona suport a les forces policials dels Estats membres), la garantia d'arrest europea i la directiva de noms de passatgers. Però ni tan sols s'ha reunit amb la majoria de líders de la UE. Sense cap mena de dubte, els líders europeus li donaran una benvinguda cautelosa i càlida (té certa afinitat amb la cancellera alemanya, Angela Merkel, entre altres coses el fet de ser filles d'un pastor). Però també diran que és a ella a qui pertoca explicar com vol procedir i a quina velocitat.

May insisteix que no hi haurà cap intent de quedar-se a la UE i que no hi pot

haver un segon referèndum. Però també ha dit que no aplicarà l'Article 50, el camí legal cap al *Brexit*, fins que hagi fixat la seva posició de negociació. I, si bé com a ministra de l'Interior es va mostrar veement contra la immigració, de moment ha anat amb compte i només ha afirmat que la lliure circulació de persones a la UE no pot continuar com fins ara. May coneix el valor de ser membre de ple dret del mercat únic europeu i entén que pot convenir una solució intermèdia entre preservar el mercat únic i establir límits a la lliure circulació.

És en aquest context on tindrà lloc la negociació dura amb els socis britànics finalment. Molts col·legues estan deixant anar idees que a grans trets es podrien anomenar "Una mica més que Noruega" (o una mica menys), que impliquen intentar mantenir tant com es pugui de la participació del Regne Unit al mercat únic i permetre alhora que s'imposin alguns controls o un fre d'emergència a la lliure circulació.

Hi ajudarà que la recessió que es preveu tindrà l'efecte secundari de reduir la immigració. Però en altres aspectes l'economia serà el segon maldecap per a May. Sensatament ha desestimat l'objectiu del seu predecessor d'equilibrar el pressupost abans del 2020. Té previst fer més inversions en infraestructures, tot i que està en contra d'una tercera pista a l'aeroport de Heathrow. Ha mostrat una hostilitat sorprenent a l'adquisició d'empreses britàniques per part d'estrangers; i ha conquerit territori laborista proposant que treballadors i consumidors haurien de participar als consells d'administració. Els objectius declarats de May de construir una economia que funcioni per a tothom, no tan sols per als privilegiats, de fer més per ajudar els pobres i els qui tenen menys recursos, que durant els últims deu anys són els qui han patit més, són admirables. Però potser haurà de limitar els seus instints més intervencionistes.

El seu millor actiu, però, serà el caos que hi ha a l'oposició. Els tories van precipitar el vot del *Brexit* per motius interns i, fent-ho, han dividit els seus membres i han decapitat el lideratge. El que és extraordinari és que, dels dos partits principals, ells ara semblen els més units. ●

Traducció d'Arnau Figueras

El Temps

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atndrem de
9.00 a 14.00 hores